3. Ali je gospod minister pripravljen strogo kaznovati vse tiste, ki so zakrivili to ubojstvo?

4. Ali hoče gospod minister dognati, zakaj komanda III. brdskega divizijona v Slov. Bistrici ni poskrbela za primeren pogreb ter ni pravočasno obvestila svojce usmrčenega Cvetka?

5. Ali je voljan gospod minister potrebno odrediti, da se svojcem ustreljenega da primerno zadoščenje in znatna gmotna podpora?

Zahtevamo nujnega pismenega odgovora.

— — —

Za naše sinove vojake se je doslej edino potegoval v narodni skupščini in pri vojnem ministrstvu naš Jugoslovanski klub. Na parlamentarni seji dne 27. t. m. je odgovarjal na interpelaciji poslancev Brodarja in Žebota gospod vojni minister. Pri razpravi o zboljšanju usode naših fantov-vojakov je po hujskanju slovenskih demokratov in samostojnežev nastal proti našemu klubu, ki se je potegoval za naše fante, tak trušč in hrup kot doslej le malokedaj.

Militarizem je drag, a še nalaga šikane. Gospod poslanec Žebot je povdarjal v svojem govoru v parlamentu sledeče: Militarizem v naši državi je neznosno drag. To čutijo vsi, to čutijo pred vsem naši davkoplačevalci. Ta dragi militarizem naj bi dal našim mladeničem vsaj priliko, da odslužijo svojo vojaško dobo brez nepotrebnega šikaniranja in brez nepotrebnega trpljenja. Ta dragi militarizem z vsemi temi šikanami in nepotrebnim trpljenjem, katero smo opisali že opetovano v interpelacijah, govorih itd., ta sistem, ta način, kako se postopa z našimi fanti, ubija ljubezen do države. — Nebroj vprašanj smo stavili poslanci Jugoslovanskega kluba pa tudi poslanci drugih klubov na gospoda vojnega ministra, naj nam odgovori, zakaj se postopa z našimi mladeniči na tak srednjeveški način. A žalibog dobivamo od gospoda vojnega ministra vedno isti odgovor: «Nastavljeno pitanje odgovoriti ču, čim priberem potrebne podatke«. A na te potrebne podatke čakamo in čakamo ne samo oni rok, ki je določen v našem poslovniku, najdalje en mesec dni, na te podatke gospoda ministra čakamo že dva, tri in štiri mesece, a odgovora le ni. Gospodje poslanci, to ni pravilno stališče. Ako bi gospod vojni minister, ako bi oni faktorji, ki nam imajo odgovoriti, vzeli te stvari resno, bi skušali dobiti one podatke, bi skušali dobiti ves materijal. Toda mi vidimo, da te skrbi ni ne pri gospodu vojnem ministru, ne pri njegovih podrejenih organih. Mi bi prosili gospoda vojnega ministra, da bi v bodoče na vprašanja, ki zadevajo naše ljudstvo, naše mladeniče, gotovo odgovarjal, da bi si oskrbel sigurne in resnične podatke.

Vse dosedanje pritožbe naših poslancev na vojnega ministra so zamanj. Poslanec Žebot je to le povedal v zbornici: Večkrat smo že šli tudi v ono hišo, kateri se pravi vojno ministrstvo, in smo tamkaj prosili gospoda vojnega ministra, smo prosili njegove poročevalce, načelnike in tako naprej, naj se že vendar enkrat ukine vse to, kar je v armadi nezdravega, naj se z našimi fanti ne postopa na tak prostaški način. Gospodje so imeli prijazne besede, stiskali so roko onemu, ki je interveniral z obljubo, da se bo to zgodilo. A zgodilo se ni nič. Dan za dnem prihajajo vedno nove pritožbe in še vse hujše, kakor prejšnje. (Samsotojni kličejo: To ni res!)

Slabo vzgojo v podoficirskih šolah je grajal gospod Žebot v zbornici tako le: Da je toliko pritožb o šikaniranju in trpljenju naših vojakov, je predvsem vzrok nepravilna vzgoja v podoficirskih šolah. Jaz vam bom navedel samo en slučaj iz Petrovaradina. Pred kratkim sem imel priliko, da sem z nekaterimi svojimi tovariši obiskal naše fante-vojake v trdnjavi Petrovaradin. In kaj so nam ti fantje tožili? Pravili so, da imajo oni podoficirji, ki pridejo zadnji čas iz podoficirskih šol, čisto nov način kaznovanja za naše fante in to ne samo za vojake iz Slovenije, ampak tudi za one iz Hrvaške in Srbije. (Dr. Kukovec: «Kaj imate vi tam iskati, da greste v vojašnico. Jaz nikdar ne grem v vojašnico!«) Vem, da vam to ne ugaja, gospod minister. (Dr. Kukovec: «Treba bi vas bilo zapreti, če greste v vojašnico, ker nimate tam ničesar iskati!« Samostojni in Srbijanci vpijejo). Torej nova kazen, ki so jo iznašli v podoficirski šoli, je ta, da morajo vojaki, ki kaj malega pregrešijo — to je prva stopnja te kazni — lajati v peč ali v luč. Postavijo jih v krog okoli peči ali kakega drugega predmeta in morajo lajati pol ure, eno uro ali pa še več. Zadaj za njimi pa stoje batinaši s palicami. Kdor pridno ne laja, dobi batine. To so nam povedali tudi vaši častniki in podčastniki sami. Gospodje poslanci, ali je taka kazen v sedanji moderni dobi, ali je taka srednjeveška kazen: batinanje in lajanje v peč ali v luč na mestu? Prepričan sem, da gospod vojni minister niti sam ne ve, kake stvari se dogajajo v podoficirskih šolah v tem oziru. Jaz bi ga prosil, da bi si te stvari zabeležil in dal podrejenim organom strog nalog, da se take stvari odpravijo.

Naši listi v kasarnah prepovedani. O prepovedi naših listov po vojašnicah je podal gospod poslanec Žebot sledeča vzgleda: O velikonočnih praznikih sta se mudila pri nas dva Slovenca in en Hrvat iz Sarajeva, ki služijo pri konjeniškem polku. Pripovedovala sta sledeče: «V naši garniziji je prepovedano čitati slovenske liste, ki pripadajo SLS organizacijam. Čitati smemo demokratske liste, čitati smemo «Kmetijski list«, ne smemo pa čitati vaših, socijalnodemokratičnih in zemljoradniških listov. (Medklic: To ni resnica!) Oficirji se sklicujejo na navodila, katera dobivajo od svojih predstojnikov. Torej je dokazano, da se je od neke višje strani izdala prepoved, da opozicijonalni listi, bodisi slovenski ali hrvatski ne smejo v vojašnico.

Pri vojakih odpirajo pisma, ki jih dobivajo naši vojaki od svojcev. To ravnokar omenjeno postopanje vojaške oblasti je v zbornici očitoval poslanec Žebot s sledečimi besedami: Eskadronsko pošto posameznih vojakov odpirajo in naši fantje ne dobivajo pošte iz domače hiše in iz domačih krajev. To je staroveško načelo, avstrijsko načelo, katero je med vojno izvajala stara Avstrija, ki je našim fantom zabranjevala čitati naše liste, pisma staršev in drugih. Toda pri odpiranju pisem se ne dogaja samo to, da izginejo pisma iz kuvert. Zgodil se je tudi slučaj, da so nekemu vojaku tega polka izginili iz pisma trije dolarji, katere mu je poslala njegova sorodnica za poboljšek. Izginili so pri odpiranju pisem. To je ugotovljeno. (Medklic: Kdo je bil ta vojak?) To se je zgodilo vojaku Francetu Peče iz Ribnice na Dolenjskem.

Glede skrbi za varnost naših fantov-vojakov je povedal gospod Žebot v parlamentu to le: V naši armadi vidimo tudi premalo skrbi za varnost in zdravje vojakov. Da se jim slaba in premalo hrane. Slučaj Bitolj ali pa najnovejši slučaj Maribor nam kažeta, da naše vojno ministrstvo ne skrbi v pravi meri za varnost zdravja, za sigurnost naših vojakov. Vi čutite to sami na lastni koži, kar se je zgodilo v Bitolju, kar se je zgodilo zadnje dni v Mariboru. Podrl se je strop v petčlansko družino v dravski vojašnici. Vojaška uprava je bila opozorjena, naj ta strop popravi, a ni nič storila v to svrho. V Mariboru se je v dravski vojašnici dne 19. aprila t. l. ob 3. uri zjutraj zrušil strop na petčlansko družino, ki se ima zahvaliti le čudnemu slučaju, da so prišli ljudje zraven, ki so oteli to rodbino, ki bi bila drugače vsled malomarnosti vojaške uprave poginila pod razvalinami. Tako skrbi vojaška uprava za varnost življenja posameznikov.

Pritožb vojakov katoličanov se je dotaknil gospod poslanec Žebot v zbornici in povedal gospodu vojnemu ministru: Kot katoliški Slovenci pa moramo povdariti tudi to, da se naši vojaki opetovano pritožujejo, da jim predstojniki ne dovoljujejo, da bi praznovali katoliške praznike. Kadar so pravoslavni prazniki, jih morajo praznovati, a kadar so katoliški, jih ne smejo. Naši vojaki tudi nimajo prilike, da bi šli k svojemu bogoslužju in vršili svojo versko dolžnost. To je rakrana v naši armadi, to je sistem, ki zasluži popolno grajo. Naša sveta dolžnost in pravica je, da kot zastopniki ljudstva branimo naše sinove. Da vam in vladi predočim našo bol, našo zahtevo: Naši fantje-vojaki niso nobeni sužnji, ne sme se jih pretepati, ne sramotiti. Ne trpimo, da bi gladovali, da bi se jih zasramovalo, če so Slovenci in katoličani. Vsega tega ne trpimo in ne bomo trpeli. (Ugovori ministra Puclja in Kukovca).

Zakaj ne uspejo naši poslanci s svojimi pritožbami pri vojnem ministru? Iz zgoraj navedenih notic lahko izprevidi vsakdo, da je naslikal poslanec Žebot v zbornici resnično trpljenje naših fantov-vojakov. Na interpelacijo naših poslancev bi se bil vojni minister tudi udal in odpravil rakrane v naši armadi, a so to preprečili slovenski demokrati in samostojneži, Demokratje in slabostojneži so se bali, da bi naš klub žel uspeh, pa so našuntali Srbijance, da so pri govorih poslancev Žebota in Brodarja razbijali, kričali in razsajali, predbacivali našim, da ni res, da bi se godilo našim fantom tako, kot slikajo njih usodo naši poslanci. Starši in fantje-vojaki lahko sami presodijo, koliko ljubezni imajo do njih slov. demokratje in samostojne izdajice. Zadevo, kako so samostojni šuntali Srbijance proti našim poslancem, ki so zahtevali zboljšanje žalostne usode naših fantov-vojakov, še bomo natančneje opisali prihodnjič.

Gospodarstvo.

Kapitalistična „Vinaria“ v Ptuju.

Ona sicer pravi, da je delniška družba vinogradnikov. Boljše bi pa bilo, ako bi rekla, da je delniška družba za izkoriščanje vinogradnikov. Do danes še namreč ni dokazano, da bi banke in delniške družbe bile prijateljice kmetskega ljudstva in revnejših slojev. Pač pa opažamo vsepovsod, da se banke in akcijske družbe vsesavajo kakor deteljna predenica (grinta) v narodno gospodarstvo in da kot pravi paraziti živijo od pridelkov kmetskih rok in da se hranijo od kmetskih žuljev. Pogubonosni upliv kapitalizma se opaža na vseh koncih in krajih naše države. Poglejmo si samo položaj našega žitnega trga, kjer banke in velekapitalistične družbe pokupijo ob času žetve vso razpoložljivo blago in ga potem prodajajo po ogromnih cenah. Poljedelec ali kmet nima od svojih pridelkov nobene koristi, čeravno je on oral, on sejal, on trepetal pred vsakim hudournim oblakom, čeravno je on žel in mlatil. Trpijo pa tudi vsi tisti, ki morajo žito, moko kupovati. To so razni sloji našega naroda: državni uradniki, učitelji, fabriški delavci, viničarj td.i Oni morajo to blago drago plačevati, razlika med kupno in prodajno ceno, dobiček, pa ostane banki, akcijski družbi. Da ima Jugoslavija kot agrarna država tako neznosno visoke žitne cene, je v prvi vrsti kriva špekulacija bank in akcijskih družb.

Slovenski kmetski vinogradniki še do danes niso občutili blagodara vinarskih akcijskih družb in delovanja bank na tem polju. Ptujska «Vinaria« hoče začeti. Gnezdo si je dobro izbrala. Ležeča med slovenskimi, haloškimi in ljutomerskimi goricami misli, da bode v kapitalistični ljubezni objela vse vinogradnike. Pa ne bo šlo. Naši vinogradniki nočejo iti v nastavljeno kapitalistično past, čeravno je «Vinaria« poslala svoje prospekte vsem denarnim zavodom Slovenije. Vsi vedo, da je vsako kapitalistično podjetje zmožno na podlagi svojih milijonov («Vinaria« zviša svoj kapital na 10 milijonov kron),da nakupi ob času bratve in tudi pozneje velike množine mošta ali vina po najnižji ceni od revnih in najrevnejših vinogradnikov, ki rabijo brezpogojno denar za golo življenje in plačevanje davkov. V velikih sodih in kleteh se potem to vino pod nadzorstvom kapitalističnih državnih vinarskih strokovnjakov sezori in tvori konkurenčno maso napram drugim vinom. Vsled cenega nakupa pa se bodo cene ostalih vin stalno pritiskale k tlom, in posameznim vinogradnikom ne bo več mogoče konkuriratii z milijonskim kapitalom.«Vinaria« bo seveda tudi nastavila cel roj vinskih agentov. Ti bodo hodili od krčmarja do krčmarja, od trgovca do trgovca ter mu ponujali svoje blago na podlagi prinešenih vzorcev. Tako se bo polagoma zgodilo, da bodo začeli izostajati kupci naših vin. Do sedaj so prišli trgovci in krčmarji na deželo, na kmete, kakor smo dejali, in so tukaj kupovali po dnevnih cenah direktno od vinogradnikov. Odslej bo drugače, ako zavladajo milijoni. Postali bomo hlapci kapitala.

Edino sredstvo, da se rešimo kapitalističnih kug, so kmetske zadruge. Kakor smo se pred 30 leti rešili po tom naših kmetskih posojilnic raznih oderuhov, tako moramo sedaj potem gospodarskih zadrug rešiti izmozgavanja po kapitalu delniških družb. Boj ne bode več tako težek, kakor nekdaj, ker že imamo mogočno organizacijo — Zadružno Zvezo v Ljubljani in Glavni Zadružni Savez v Beogradu.

— — —

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš ima v nedeljo, dne 14. t. m., v učni dvorani vinarske in sadjarske šole občni zbor z naslednjim vsporedom: 1. Poročilo načelnikovo. 2.Pregledovanje računa. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev delegatov za občni zbor Kmetijske družbe. 5. Predlogi za delokrog podružnice in za glavno skupščino. 6. Poučno ogledovanje vinarske in sadjarske šole. Začetek ob 9. uri. Vsi udje podružnice se nujno vabijo, da se udeleže zborovanja. Nima samo podružnica dolžnosti do članov, imajo jih tudi ti-le do podružnice; ena izmed njih je, da se odzovejo, kadar jih odbor vabi. — Odbor.

Prvi plemenski sejm za bike v Št. Jurju ob juž. železnici se je vršil dne 19. aprila 1922. Prignalo se je skupno 21 bikov in sicer v starosti 3—6 let, 11 v starosti 1 en četrt do 2 let in 5 pod enim letom. Število dogona je z ozirom na posledice suše bilo zadovoljivo. Kakovost bikov je bila v splošnem dobra, nekaterih posestnikov (Mastnak, Frece, Rozman, Ocvirk) se lahko klasificirajo s prav dobro. Vendar bo pa v prihodnjosti treba še dosti dela za izjednačenje tipa. Na tem plemenskem sejmu se je nakupilo za lanskoletne prošnjike pri Kmetijski družbi 7 plemenskih bikov. Cene so se ravnale po kakovosti in pokolenju in so bile povprečno 10—15 odstotkov višje kakor so sedanje običajne mesarske cene. Najvišja kupna cena je bila 15 tisoč 600 kron, najnižja pa 7.500 kron. To prireditev, ki je prva v Sloveniji, je obiskalo veliko število interesentov in kupcev iz vseh okrajev, kjer se redi pšenično-sivo govedo. Če bi bilo zadosti pripravnega materijala, bi se bilo lahko sklenilo vsaj še petkrat toliko kupčij kakor se je. Iz tega se jasno kaže, da so take prireditve v prihodnjosti za našo živinorejo velikega pomena. Vsekakor je napravljen prvi korak in upati je, da bo pri drugi prireditvi prihodnjo pomlad zadostno materijala na razpolago. Prijetno iznenadeni smo bili nad prostovoljnim prigonom krav in telic; obiskovalci so s tem dobili verno sliko kravjega materijala. To delo je organiziral živinorejski odsek kmetijske podružnice v št. Jurju ob juž. žel. Prignanih je bilo 54 krav in 17 telic. Splošen vtis je bil, da je podlaga za vzrejo dobrih bičkov primerna. Živinorejski nadzornik Zidanšek je imel kratek pouk o nadaljnem delu. Priporočal je, da izbira živinorejski odsek najboljše molznice, jih zaznamenuje in vpiše v matično knjigo; potomci od teh odbranih živali naj se redijo vsi za pleme. Za te krave naj se odberejo najboljši biki. Uvede naj se poskusna molža in gospodinje naj se ne ustrašijo, vsakih 14 dni zmeriti mleko od vsake krave in to v mlečni zapisnik zapisati. Le tedaj, ko bomo imeli o pokolenju vzrejenih bikov zanesljivih podatkov, smemo računati, da bo kupec zadovoljen in bo rad segel globeje v žep. Solidno in vstrajno delo se povsod ceni, tudi tukaj bo in mora prinesti uspeha. K koncu so se razdelile nagrade, ki jih je dovolila pokrajinska uprava, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani za dobro vzrejo bikov in sicer štiri po 200 dinarjev in dve po 100 dinarjev. S to prireditvijo je napravljen prvi korak k osamosvojitvi glede nabave plemenskih bikov. Je to še le začetek. Živinorejci, ne ustrašite se zgoraj začrtanega dela; zavest, da delamo za pravi notranji napredek naše mlade domovine, naj nam bo zvezdavodnica.

Živinska kuga v naših obmejnih državah. V naših sosednih državah, kot v Madžarski, zlasti v Rumuniji je začela v zadnjih tednih razsajati goveja kuga, ki je v teh državah povzročila že milijonsko škodo. Uvoz živine iz Madžarske in Rumunije v našo državo je začasno prepovedan.

Na svinjski sejm v Maribor dne 28. aprila 1922 se je pripeljalo 135 svinj in dva kozliča. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 400—600 K, 7—8 tednov stari 600—900 K, 3—4 mescev stari 1000—1100 kron, 4—6 mescev stari 1300—1400 K, 8—10 mescev stari 1500—1600 K. Pol pitane mrtve teže 1 gk 65 kron, plemenske, 1 leto stare komad 2000—2100 K. Kozliči komad 220 K.

— — —

Uporaba umetnih gnojil

(Nadaljevanje).

Kalijeva umetna gnojila.

Kalijeve soli se kopljejo v Nemčiji in sicer v Meklenburškem, Thüringiji in drugih krajih 200—700 metrov pod zemljo. Koplje se ta zelo različne soli, v glavnem pa kajnit, Carnalit in Silvinit.

Kako izgledajo? Vse te soli imajo podobo dobelozrnate soli, večkrat umazanobele barve, včasih tudi rdečkasto ali rjavkasto. Na zraku vsrkavajo vlago in se strdijo. Zato se morajo shranjevati le na zelo suhih prostorih, sicer postanejo trde kot kamen.

Kajnit.

Največ se je pri nas uporabilo tega umetnega gnojila mraven Tomaževe žlindre. Vsebuje povprečno 12 odstotkov kalija. Sestoji iz klorovoga kalija in žveplenokisle magnezije. Kalij v njem je v večji množini vode topljiv.

Kako deluje? Deluje precej hitro, a tudi dalje časa, ker ga zemlja razven močno peščene, dobro drži.

Čas gnojenja? Na travnikih se vporablja že v jeseni ali zgodaj spomlagi. Na njivah ga moramo trositi precej časa pred setvijo, ker vpliva velika množina klora slabo na kaljivost in dokler se isti nahaja še v zgornjem delu zemlje tudi postaja zemlja skorjasta in se pogostoma tako strdi, da je kalčeku težko prodreti na dan.

Na kakšni zemlji? Vse lahke, humozne in močarne zemlje so revne na kaliju in poplačajo kalijevo gnojenje izvanredno. Težje zemlje imajo pogosto dovolj kalija, vendar se tudi tam gnojenje s kalijem dobro pozna.

Kakšnim rastlinam? V splošnem so vse rastline hvaležne za kalijevo gnojenje! So pa gotove vrste rastlin kot n. pr. vse zeljnate vrste, krompir, sočivje, detelje in travniške rastline. Izmed žit najbolj rž in ječmen. Vinska trta in tobak se s kajnitom ne smeta gnojiti, ker imata na tem slab okus. Tudi ajdo ne gnojimo s kajnitom, ker ga ne moremo trositi dalje časa pred setvijo.

V kakšni množini? Uporabi se ga toliko, da pride na 1 hektar to je 10.000 kv. metrov 30—100 kg čistega kalija. Torej kajnita 3—8 stotov, kalijeve soli 10. odstot. Carnalit in Silvinit se pri nas sploh ne uporabljata.

40 odstotna kalijeva sol.

To sol uporabljamo pri nas največ, ker pride radi drage prevožnje 1 kg kalija tukaj najceneje, ker 100 kg odgovarja 300 kg kajnita. Pripravljajo se v tovarnah iz kalijevih izkopavin, mnogokje se najdejo že tudi v rudnikih visoko procentne soli.

V kakšnih slučajih je boljše rabiti 40 odstotno kalijevo sol kot kajnit? 1. Vsled visokih prevoznih stroškov, kot že omenjeno. 2. Pri tobaku, vinski trti in krompirju je boljše rabiti kalijevo sol. 3. Pri težkih zemljah, ker ne postanejo tako skorjaste. 4. Če se kalij rabi tik pred setvijo, ker ne ovira tako kaljenja.

Imamo pa še eno vrsto in sicer žveplenokisli kalij z 48—52 odstot. kalija, ki se pa pri nas malo uporablja.

Fosforna umetna gnojila.

Superfosfat. Superfosfat se napravlja iz minerālij, ki so bogate na fosforokislem apnu v prvi vrsti iz minerālija fosforit in kosti. Fosforit se koplje v bližini Lüttticha v Belgiji, ob Sommi, v Karolini in Floridi vAmeriki, pri Ambergu na Bavarskem, na Jamajskem otočju itd. Uporabljajo se nadalje človeške (na nekdanjih Napoleonovih bojiščih so se v to svrho nabirale kosti) in živalske kosti, kostno oglje iin pepel, ker so bogate na fosforokislem apnu. Fosforiti, oz. kosti se polivajo z žvepleno kislino in se pripravlja tako težko razstopna fosforova kislina v lehko razstopno. Superfosfat je zelo različno barven, največ svetlo, do temnorujav. Ne sme biti preveč mazav, da se da trositi. Fosforna kislina v njem je vodorazstopna.

Kako deluje? Deluje naglo, zemlja fosforno kislino močno vpije in jo, razven peščene, tudi drži.

Kedaj uporabljati? Uporablja se navadno s setvijo in se najbolje podbrana.

Na kakšni zemlji? Hvaležna zanj je vsaka zemlja, najbolj težja, ker tam kostna moka in Tomaževa žlindra zelo počasi učinkujejo.

Kakšnim rastlinam? Vse rastline so zanj zelo hvaležne, najbolj pa take, ki imajo kratko odmerjen čas za rast, in to so: repa, ajda itd.

V kakšni množini Imamo 16—18 odstotne superfosfate. Mineralni (rudninski) superfosfat je 16odstoten, kostni pa navadno 18odstotni. Rabi se ga kakor kalije, da pride od 25 do 10 kg fosforne kisline na 1 ha. Torej 2 do 6 stotov.

Tomaževa žlindra.

Napravlja se iz žlindre, ki preostane pri napravi železa in jekla in je to napravljanje izumil Anglež Thomas l. 1878 in se zato po njem imenuje. Njegova iznajdba je omogočila napravo železa tudi iz močno fosfornih železnih rud, katere prej ni bilo mogoče uporabljati.

(Dalje prihodnjič.)

Žitne cene v Vojvodini so bile zadnje dni sledeče: pšenica 1650 K, koruza 1120 K in oves 1170 K.

Poročilo Hmelj. društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Žalec v Sav. dolini, dne 1. maja 1922. Skrajno neugodno vreme meseca marca in aprila je zdatno oviralo vsa dela v hmeljiščih. Le s skrajno silo se je izvršila rez in postavljanje drogov še ni končano. V obče se lahko reče, da je rastlinska korenika dobro prezimila; pri odkopavanju so se letos našli že izgotovljeni eksemplarji hmeljskega kebra — phinthus porcatus — kar je izvanredno hitro; morda je to dejstvo povzročila lanska suša. Kupčija počiva popolnoma. Le nekaj zanimanja za stari hmelj je bilo nekaj dni.

Izvoz našega lesa leta 1920. V letu 1920 smo izvozili iz naše države raznovrstnega lesa, skorje, oglja, smole itd. v vrednosti 396 milijonov dinarjev. V Italijo smo izvažali lesa, katerega vrednost je znašala 279 milijonov dinarjev. V istem letu se je uvozilo v našo državo lesa v vrednosti 28 milijonov dinarjev.

Izvoz našega lesa v Egipt. Po poročilih iz Egipta je postal izvoz našega lesa v Egipt zopet zelo živahen ter je že večji, kakor je bil pred vojno. Svojčas je imela Rusija na lesnem trgu v Egiptu glavno besedo, zatem je pa prišla bivša Avstro-Ogrska, nadalje Bosna. Že za časa svetovne vojne je prenehal uvoz lesa iz Rusije v Egipt, istotako iz Avstro-Ogrske. Sedaj pa izvaža Bosna zelo veliko lesa ne samo v Egipt, ampak tudi v druge države ob Sredozemskem morju. V novejšem času je postal les iz Švedske zelo nevaren tekmec. Skoro 60 odstotkov vsega lesa pride sedaj iz Švedske. Tudi Rumunija se je začela zelo zanimati za lesni trg v Egiptu. Iz Jugoslavije pride v Egipt in v druge države ob Sredozemskem morju več kakor 10 odstotkov vsega lesa. Izvoz našega lesa znaša letno okrog 571.000 kubičnih metrov sortiranega blaga. Tudi je popraševanje po okroglem lesu postalo v novejšem času zlasti v Egiptu, Grčiji in južni Italiji zelo živahno. Naš les gre pred vsem v Aleksandrijo, Kahiro in v Port Said. V Port Saidu je bila nedavno ustanovljena posebna trgovska agentura za Jugoslavijo. Vodja te trgovske agenture je veleindustrijec Vojvodič.

Lesne cene v Italiji. V Trstu so cene za les, ki se izvaža v Italijo, sledeče: Jelkina debla 175 do 210 lir za kubični meter, deske iz jelke 280 do 320 lir in sicer za prvovrstno kakovost, za drugovrstno 180 do 200 lir, mecesnova debla 220 do 245, mecesnove deske sortirane 355 do 395, topolova debla 120 do 135 lir, deske iz topolovine 235 do 275, deske bukov les 310 do 375 lir, bukove deske za pohištvo 395 do 445, hrastove deske 795 do 950, deske iz orehovega lesa 600 do 1185 lir, deske iz kostanjevega lesa 300 do 320 lir za kubični meter.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 256—260 francoski frank stane 23.60—24.40 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 3.24—3.30, za 100 čehoslovaških kron 504—524, za 100 nemških mark 96—100 in za sto laških lir 13.52 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 1.87 centima. (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone ostala nespremenjena.

Dopisi.

Savci pri Sv. Tomažu. V naši vaški kapeli smo imeli zvon od dne 7. 11. 1901, pa nam ga je vojska odpeljala. Pa naši navdušeni vaščani za božjo čast so lansko leto naročili drugega. Posnemanja vredno! Ko smo dne 30. 10. 1921 spravili v zvonik vaške kapele novi zvon, ni nihče mislil, da bi dosedaj že spremljal ta zvon tri mrliče k pogrebu. Dne 12. svečana t. l. smo spremljali Marijo Kekec, p. d. Nacovo Mico, staro 94 let, bila je dobra ženica in prijazna soseda. Dne 12. aprila t. l. pa edinega kovača v občini, Franca Munda, p. d. Gregorovega kovača, 51 let star, bil je zelo priljubljen vsem daleč po župniji, kajti vsakemu je rad pomagal v vseh slučajih, posebno pri živini (konjih pri bolezni). Bil je 20 let občinski odbornik ter odbornik krajevnega šolskega sveta. Pokojni prej sam ni mislil, kako so ga ljudje radi imeli, pa to je pokazal njegov pogreb. Ravno ob tem pogrebu smo tudi sprevodili na pokopališče petletno hčerkico Marijo, Antona in Terezije Grašič iz Sevec št. 13.

Celje. Izobraževalno društvo v Celju priredi v nedeljo, dne 7. maja 1922 v veliki dvorani Narodnega doma v Celju ob 4. uri popoldne gledališko igro «Revček Andrejček«.

Vojnik. Tukajšnji dimnikar Kovačič je naenkrat postal velik politik. S sajami se ne bi rad pečal, ker so preveč — črne. Kadar gre po »svojem kšeftu«, vzame seboj nekaj številk celjskega protikatoliškega lista »Nova vas« in dela po hišah, kjer pometa, reklamo za ta srbski list, kakor kak žid za svojo robo. Pregovor pravi: čevljar naj ostane pri kopitu, dimnikar pa pri sajah, sicer se zna še bolj umazati in opeči!

Št. Jošt na Kozjaku. Prireditev, ki jo je priredil tukajšnji moški odsek Bralnega društva v Dobrni, se je vršila v znamenju vstajenja. Kakor je v naravi solnce prodrlo temne oblake in vdihnilo novo življenje naši zemlji, tako nekako se je zganilo tudi ne le v naših dušah, ampak tudi v naših srcih v teh dneh. Solnce izobrazbe je klicalo spečo moči in sile v življenje. Veliko je že bilo zanimanje za našo drugo prireditev, da so prišli dragi gostje še celo iz Št. Janža in Št. Florijana. Vstopnice so bile takoj vse razprodane, prostori župnijskega gospodarskega poslopja so bili popolnoma zasedeni. Kakor so možje in fantje v drugi uprizoritvi igre »Pravica se je izkazala«, pokazali v sigurnem nastopu mnogo nadarjenosti in napredka, tako so nas tudi fantje in možje v igri »Krčmar pri zvitem rogu« pri prvem nastopu že navdali z velikim veseljem in upanjem. Krčmar se nam je res smilil, ko so ga premeteni zlikovci

Vabilo na občni zbor Hranilnice in posojilnice, r. z. z o. z. v Dravogradu, ki se bo vršil v četrtek, dne 18. maja t. l. ob 1. uri popoldne v posojilničnih prostorih v Dravogradu po sledečem redu: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1921 in razdelitev čistega dobička. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. — Opomba. Ako bi zbor ob 1. uri ne bil sklepčen, se vrši ob 2. uri drugi zbor, ki sklepa, ne oziraje se na število navzočih članov. Odbor. 341

Gospa sprejme takoj starosti šteči voditi gospodinjstvo na večjem posestvu, na kapniji, ali pri družini brez žensk. Nadlov pod „Gospodinstvo" poštnoležeče Limbuš pri Mariboru. 330

Prodata se molzni vozni dvanajstletni kravi. Stanjko, Maribor Ciril Metodova ulica 12. 331

Pridnega in poštenega hlapca sprejme proti primerni plači trgovec Davorin Tombah Št Vid pri Ptuju. 327

Učenec iz poštene hiše se sprejme takoj pri J. Senekovič slikar in pleskar Vojašniška ul. 6. Maribor. 339

Posestvo tričetrt ure od Maribora, meri 7 oralov, sadonosnik, njive, gozd, gospodarsko poslopje, posebej hlev za govejo živino in svinje, proda Alojz Gselman, Rošpoh Dunajski jarek št. 125. 326

Posestvo 10 oralov, 1 uro od Maribora, vinograd, njive, travniki, lep sadonosnik čez 300 sadonosnih dreves, nova hiša, gospodarsko poslopje in preša, z vso premičnino in živino se proda Trškaka cesta 65 Maribor. 322

Učenec iz poštene družine se sprejme v trgovini Milan Jelenko Lajterberg 240 Maribor. 328

Hrastovi in jagnedovi „štuki" debeli 8 cole, se prodajo. Lastnik Viako Windiš, Rošje hiš. št. 81. 331

Izobraženo dekle z dežele želi v samotno, manjše kapitalče na gospodinjo, ali pa k blagi, starejši gospodi na deželo za oporo. Naslov upravi Slov. Gospodarja. 325

Prostovoljna požarna bramba Kamnica priredi v nedeljo dne 7. maja 1922 ob 3 uri popoldne v gostilni Seherag v Kamnici spomladansko veselico z raznimi zabavami kakor: ribolov, razni šotori i. t. d. Vsak, kateri bode eno dobro kapljico poskusiti in se na ta dan prav dobro zabavati, naj se poda v Kamnico. Za dobro jedilo je preskrbljeno. Čisti dobiček te prireditve se pombi za nabavo raznih požarnih predmetov.

Popolno stiskalnico kaši Zill, Pobrežje pri Mariboru. 1—5 279

Franc Mahen izkušeni vodnjaški mojster Trnovlje pri Celju prevzame vsakovrstna dela kakor: kopanje in betoniranje vodnjakov, popravila vpostavljanje vsakovrstnih sesalk na ročni ali motorni pogon, popravilo motorjev in poljedelskih strojev podjamstvom in zaloga sesalk. Išče zato stroko enega učenca iz poštene hiše, bistre glave, močnega in nad 15. let starega 1—5 314

Visoko breja krava na prodaj: Nadlov v upravi. 222

Hotelska sobarica se sprejme takoj ali s 15. majem v Hotelu „Triglav" Savnica ob Savi. 341

Hranilnica in posojilnica v Ribnici na Pohorju, reg. zadr. z neom. nav. ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 14. maja 1922 ob 9. uri v posojilniški pisarni s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1921. 4. Poročilo o izvršeni reviziji. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. Če bi ta občni zbor ob naporedanem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sme sklepati brezpogojno. Načelstvo. 332

Trgovski najenec se takoj sprejme. Ponudbe na tvrdko Vakso I. Vidmajer Maribor, Frankopanova 1. 335

Na prodaj pribl. eden oral, kamenloma Terlično pri Rogatcu, za podjetnike dober dohodek, poizve se Franc Artič, posestnik Dobovec št. 17. Sv. Rok, ob Sotli. 338

ANDREJ OSET
Maribor, Aleksandrova c. 57,
Telefon štev. 88.
trgovina sena, slame, krompirja, z drvami, fižole, in drugimi deželnimi pridelki. Brzojav. naslov: Andrej Oset. 1—5 340

Enovprežen kolesarj se proda. Vpraša se Maribor Koroška cesta štev. 66. 343

Novo pohištvo iz mehkega lesa, kot 2 postelji, omari, 2 pomočni mizici, 1 umivalnik se proda. Vodnikov trg 6 levo Maribor. 313

Učenca starost 14 let, ki bi imel veselje do kamnoseškega in podobarskega obrti, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji, Jakob Gašobič, podobar in kiparski mojster v Ljutomeru, 1—3 344

Po lastni ceni
kupite manufakturno blago (češko). — Velika razprodaja ostankov
na Grajskem trgu št. 1, Maribor.
328 **Ne zamudite te ugodne prilike!** 1—3

✝

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da je gospod

M. J. NERAT

šolski ravnatelj v pokoju, častni član «Zaveza», častni občan občine Krčevina pri Mariboru i. t. d.

v torek, dne 2. maja 1922 ob pol 20. uri po kratki in mučni bolezni v 78. letu svoje starosti večno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v petek, ob pol 15. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 6. t. m. v frančiškanski cerkvi.

Karel, stavb. tehnik, Anton, učitelj, Marko, trgovec, Mirko, operni pevec, Jože, trgovec, sinovi.
Ana Nerat, roj. Meško. Angela Nerat, roj. Farčnikova. Ana Nerat, roj. Vidmajer. Marenka Nerat, roj. Novak. Lotka Nerat, roj. Jenko, sinahe,
bratje, sestra, vnuki, vnukinje, nečaki, nečakinje.

ZAHVALA.

Za izkazano sožalje ob smrti našega nepozabnega pokojnika se najiskrenejše zahvaljuje

žalujoča rodbina Kolarič.

Središče ob Dravi, dne 30. aprila 1922.